

**amnesty
international**

Dansk Afdeling
Gammeltorv 8, 5. sal
1457 København K

Tlf.: 33 45 65 65
Fax: 33 45 65 66
E-mail: amnesty@amnesty.dk
Web: www.amnesty.dk
Giro: 4078470

København, den 22. maj 2007

Integrationsministeriet
Att: Udlændingelovskontoret
Holbergsgade 6
1057 København K

Amnesty Internationals høringssvar vedrørende lov om ændring af udlændingeloven (Kontraktordning for afviste asylansøgere, der samarbejder om udrejse) Lovforslag L 218.

Amnesty International har modtaget ovennævnte lovudkast den 16. maj med frist for bemærkninger den 21. maj 2007 klokken 10. Amnesty International finder det beklageligt, at vi ikke har modtaget lovforslaget på et tidligere tidspunkt med reel mulighed for at afgive kommentarer. Grundet helligdag og weekend har det ikke været muligt at imødekomme den uhyre korte svarfrist.

Amnesty International har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Amnesty International overordnede anbefaling er, at der på nuværende tidspunkt – på grund af den manglende sikkerhed og de daglige menneskerettighedskrænkelser i Irak – ikke indgås kontrakt med de afviste irakere. Indtil dette er muligt, opfordrer Amnesty International den danske regering til at skabe forbedrede forhold til de afviste irakere i Danmark, så de har mulighed for at arbejde, uddanne sig og opholde sig uden for centrene – men uden at der indgås kontrakter om at de skal sendes tilbage til Irak, hvor deres liv i værste fald vil være i fare.

Amnesty International anerkender den danske regerings ønske om, at afviste asylansøgere skal vende tilbage til deres oprindelsesland, såfremt muligheden foreligger. På nuværende tidspunkt er den generelle vurdering fra det internationale samfund, herunder UNHCR og Amnesty International, at de afviste irakere ikke kan vende tilbage til deres oprindelsesland i sikkerhed og værdighed, på grund af de mange menneskerettighedskrænkelser i Irak. Derfor giver det ikke mening at knytte tilbuddet om et opkvalificeringsforløb sammen med en kontrakt om frivillig udrejse til Irak, idet de fleste af de afviste irakere der befinder sig i Danmark, vil være i alvorlig fare ved en tilbagevenden til Irak.

Amnesty International opfordrer den danske regering til fuldt ud at følge FN's Flygtningehøjkommissariats - UNHCR's - anbefaling om, at irakiske asylansøgere fra det sydlige og centrale Irak bør betragtes som flygtninge efter FN's Flygtningekonvention. Såfremt dette ikke er muligt, bør de efter UNHCR's vurdering opnå en anden form for beskyttelse. UNHCR's opfordring er, at ingen fra den sydlige og centrale del af Irak skal udvises førend der er sket en væsentlig forbedring af sikkerheden og den menneskeretlige situation i landet. UNHCR anbefaler endvidere, at der skal tages højde for den uforudsigelige situation i den nordlige del af Irak og at irakere fra disse områder, som er blevet vurderet til ikke at kunne opnå international beskyttelse, bør komme i betragtning til at opnå humanitært ophold.

På nuværende tidspunkt giver det derfor ikke nogen mening at lave en kontrakt om frivillig udrejse, når UNHCR's anbefalinger går i stik modsat retning. Derudover afviser både de irakiske og kurdiske myndigheder at modtage de afviste irakiske asylansøgere. Amnesty International vil gerne understrege, at enhver fremtidig aftale med de afviste irakere og de irakiske og kurdiske myndigheder i Irak skal være i fuld overensstemmelse med UNHCR's anbefalinger og aktive medvirken.

**amnesty
international**

Dansk Afdeling
Gammeltorv 8, 5. sal
1457 København K

Tlf.: 33 45 65 65
Fax: 33 45 65 66
E-mail: amnesty@amnesty.dk
Web: www.amnesty.dk
Giro: 4078470

I lovforslaget fremgår det, at opkvalificeringsforløbet skal gælde afviste asylansøgere fra lande, som befinder sig i en efterkrigssituation og som kommer fra lande der er under genopbygning. I første omgang vil opkvalificeringsforløbet dog kun gælde afviste irakere. Det er Amnesty Internationals vurdering, at situationen i Irak er af en så alvorlig karakter, at der ikke er tale om et land under genopbygning, men et land, hvor der stadig hersker borgerkrigs-lignende tilstande. Det er Amnestys overbevisning, at det ikke kan garanteres, at der ikke vil ske brud på non-refoulement princippet, såfremt irakerne på nuværende tidspunkt udvises til Irak, og at deres frygt derfor kan være yderst velbegrundet. Selvom situationen i Irak er værst i og omkring Bagdad, hvor FN skønner, at voldshandlinger alene i 2006 kostede omkring 34.000 mennesker livet, er det Amnestys vurdering, at hele landet befinder sig i en yderst alvorlig sikkerhedssituation, hvor der sker mange daglige menneskerettighedskrænkelser. Siden bombningen af shia-moskeen i Samarra har Irak oplevet en konstant optrapning af især sekterisk vold og religiøs ekstremisme. I de tre nordlige provinser begår de lokale magthavere stadig flere menneskerettighedsovertrædelser, herunder vilkårlige arrestationer, tilbageholdelser, tortur og henrettelser.

Amnesty International har løbende udtalt, at ingen bør udvises tvangsmæssigt til noget sted i Irak, heller ikke til de tre nordlige provinser. Denne del af Irak er stadig ustabil og ikke i stand til at modtage afviste asylansøgere. Amnesty International har udtrykt bekymring over de forhandlinger, de danske myndigheder har haft med centralregeringen i Bagdad og med de regionale myndigheder i det nordlige Irak om udsendelse af afviste asylansøgere til Nordirak, herunder med tvang om nødvendigt. Af lovforslaget fremgår det, at de irakiske myndigheder i enkelte helt særlige tilfælde har givet accept til tilbagesendelse. Amnesty International ønsker en præcisering af de tilfælde det drejer sig om.

Både UNHCR og Amnesty International fraråder, at afviste irakere udvises til områder, hvor de vil være internt fordrevne. Der er ikke nogle interne flugtmuligheder i Irak. Individer fra den sydlige og centrale del af Irak vil have store vanskeligheder ved at opnå beskyttelse i de kurdiske selvstyreområder. Sunni-irakere vil ikke være sikre i områder som er shia-dominerede og omvendt, og kurdere vil ikke være i sikkerhed i arabisk dominerede områder. Følgende grupper er generelt særligt udsatte for forfølgelse: Personer med tilknytning til koalitionsstyrkerne, mindretal, herunder kristne, mandæer, bahaer, yezidis og palæstinensere, kvinder, homoseksuelle, politiske aktivister, medlemmer af visse faggrupper, såsom læger, lærere, advokater, forskere, journalister.

Amnesty International finder det særdeles vigtigt, at lovforslaget bibeholder den nuværende mulighed for, at en afvist asylansøger efter afslutningen af opkvalificeringsforløbet i DK vil kunne nægte at udrejse på trods af aftalen herom. Det er nødvendigt, at afviste irakere kan nægte at udrejse, hvis situationen i landet stadig er præget af usikkerhed og voldsomme menneskerettighedskrænkelser, og hvis den enkelte iraker vil kunne risikere forfølgelse, drab eller risikere at 'forsvinde' ved en tilbagevenden. Amnesty International vil dog gerne have præciseret, hvilke former for sanktion den afviste asylansøger vil møde, såfremt vedkommende ikke overholder kontrakten.

Af lovforslaget fremgår det, at ordningen vil blive evalueret senest den 1. maj 2008. Amnesty International savner en præcisering af, hvad det er for en instans, der skal evaluere ordningen og hvilke kriterier der skal være opfyldt for at ordningen virker efter sin hensigt. I den forbindelse finder Amnesty International, at

**amnesty
international**

Dansk Afdeling
Gammeltorv 8, 5. sal
1457 København K

Tlf.: 33 45 65 65
Fax: 33 45 65 66
E-mail: amnesty@amnesty.dk
Web: www.amnesty.dk
Giro: 4078470

evalueringen bør foretages af en uvildig instans og at den givne ordning også evalueres på et senere tidspunkt, så det indgår i vurderingen, hvorledes irakerne klarer sig ved en tilbagevenden i Irak og angiver, hvor stor en andel af irakere, der fortryder ordningen.

Med venlig hilsen
AMNESTY INTERNATIONAL, Dansk afdeling

Lisa Blinkenberg
Flygtningekoordinator
